

2.4.2026

Hallintopoliittinen osasto
Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö
Hallitussihteeri Menja Pöyhönen

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

HE 16/2026 vp

Asiantuntijakuuleminen 8.4.2026 HE 16/2026 vp

Puolustusministeriön lausunto; Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi poliisin hallinnosta annetun lain, Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain ja poliisilain 1 luvun 10 §:n muuttamisesta (HE 16/2026 vp)

Puolustusministeriö on lausunnossaan hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi poliisin hallinnosta annetun lain, Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain ja poliisilain 1 luvun 10 §:n muuttamisesta sisäministeriölle tuonut esiin, että Puolustusvoimilla on myös tarve sijoittaa ja käyttää poliisikoulutettua henkilöstöä häiriötilanteissa ja poik-
keusoloissa sotilaskurinpitolain ja sotilastiedustelulain mukaisiin tehtäviin.

Puolustusvoimilla on tarve varmistaa riittävän, tarvittavan koulutuksen saaneen reservin saatavuus valmiuslain sotilaallisissa poikkeusoloissa (ValmL 3 § 1 ja 2 kohta) ja puolustustilalain tarkoittamassa puolustustilassa. Erityisesti sotilaskurinpidosta ja rikos-
torjunnasta Puolustusvoimissa annetun lain (SKRTL) 176 § on merkityksellinen myös tietyissä normaaliolojen häiriötilanteissa tai turvallisuusympäristössä ilmenevän välttämättömän tarpeen sitä edellyttäessä.

SKRTL:n 176 §:n toisen momentin mukaan pidättämiseen oikeutetun virkamiehen toimivaltuuksia voi käyttää asevelvollisuuslain mukaisessa palveluksessa oleva reserviläinen, joka on virkatehtävässään pakkokeinolain 2 luvun 9 §:ssä tarkoitettu pidättämiseen oikeutettu virkamies. SKRTL:n hallituksen esityksessä (HE 82/2023 vp) on todettu: "Tehtäviin voitaisiin sijoittaa virassa olevia poliiseja, Rajavartiolaitoksen ja Tullin virkamiehiä sekä syyttäjiä, jotka olisivat asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen astuessaan sellaisessa virkatehtävässä, jossa he ovat pidättämiseen oikeutettuja virkamiehiä. - - Puolustusvoimat voi jo nykyisin sijoittaa virassa olevia poliiseja, Rajavartiolaitoksen ja Tullin virkamiehiä tällaisiin reserviläistehtäviin huolimatta mahdollisista työnantajan henkilövarauksista. Tällaisten virkamiesten sijoittamisesta reserviläistehtävään on erikseen sovittu näiden viranomaisten kanssa."

2.4.2026

Hallintopoliittinen osasto
Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö
Hallitussihteeri Menja Pöyhönen

Myös sotilastiedustelulain (590/2019) 91 §:ssä on säädetty asevelvollisuuslain mukaisessa palveluksessa olevan reserviläisen toimivaltuuksista sotilastiedustelumenettelmien käyttöön liittyen. Soveltamisala on siten osin päällekkäinen nyt esitettävien poliisin reservin käyttötilanteiden kanssa.

Hallituksen esityksen jaksossa 4.2.2 (Vaikutukset viranomaisten toimintaan) on arvioitu esityksen vaikutukset Puolustusvoimien tarpeeseen sijoittaa poliisikoulutuksen saaneita henkilöitä Puolustusvoimien tehtäviin. Hallituksen esityksessä on todettu, että esitys ei heikennä tilannetta Puolustusvoimien kannalta pidättämiseen oikeutettujen virkamiesten osalta, sillä poliisiopiskelijat, muualla työskentelevät poliisikoulutetut tai eläköityneet poliisit eivät toimi virkatehtävissään pidättämiseen oikeutettuina virkamiehinä. Hallituksen esityksessä poliisin reservin mahdollisen päällekkäisyyden sotilaskurinpitolain ja sotilastiedustelulain kanssa on siten arvioitu muodostuvan erittäin pieneksi.

Jaksossa todetaan myös, että mahdollisen päällekkäisyyden minimoimiseksi henkilövarauksista on sovittava entistä tarkemmin poliisi- ja puolustushallintojen kesken. Esityksen mukaan poliisin palveluksessa olevat virkamiehet toimivat poikkeusoloissa ja puolustustilassa lähtökohtaisesti poliisin tehtävissä (ns. VAP-varaus).

Puolustusministeriö korostaa, että virkamiesten sijoittamisesta reserviläistehtäviin on erikseen sovittava viranomaisten kesken.